

6. Нацбанк розробив мобільний застосунок для опитувань бізнесу. URL: <https://news.dtki.ua/finance/bank-system/64707>

7. Держстат розробив мобільний додаток «Статистика в смартфоні». URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/derzhstat-rozrobiv-mobilnij-dodatok-statistika-v-smartfoni>

8. Мобільний додаток для УНФ. URL: <https://inteltech.com.ua/uk/blogs/mobilnyu-dodatok-dlya-unf#toc-3>

Опанасюк Інна Валеріївна
(*наук. керівник – канд. пед. наук Яворська Т. М.*)
Донецький Національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ТРАНСПОРТНІ ЗАБРУДНЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК ВАЖЛИВА ПРОБЛЕМА ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Атмосферне повітря є основним середовищем існування біосфери, зокрема людини. Озоновий шар, що міститься в атмосфері, виконує помітну захисну функцію, накопичуючись у верхніх шарах атмосфери, оберігає поверхню Землі від жорсткого космічного випромінювання. Зменшення товщини озонового шару і подальше його зникнення призводять до утворення так званих «озонових дір» в атмосфері, в результаті чого різко збільшується інтенсивність жорсткого космічного випромінювання, що надходить до поверхні Землі. Підвищення проникності озонового шару, збільшення інтенсивності космічного випромінювання можуть призвести до незворотних негативних наслідків для цивілізації.

На сучасному етапі розвитку суспільства істотним фактором забруднення навколишнього середовища є зростаюча експлуатація транспорту, що сприяє як зростанню кількості відходів, погіршенню якості повітря, так і загалом техногенному навантаженню на довкілля.

Сьогодні в усьому світі досить гостро стоїть проблема забруднення довкілля транспортною інфраструктурою. Серед усіх транспортних засобів автомобільний транспорт залишається основним джерелом забруднення атмосферного повітря та порушення екологічної рівноваги планети.

Автомобільний транспорт істотно впливає як на забруднення навколишнього середовища, так і на здоров'я населення. Це підтверджується тим, що: по-перше, основна кількість автомобільного транспорту зосереджена в місцях з високою щільністю населення – містах, промислових центрах; по-друге, шкідливі викиди від автомобілів виробляються в найнижчих, приземних шарах атмосфери, там, де проходить основна життєдіяльність людини і де умови для їхнього розсіювання є найгіршими; по-третє, відпрацьовані гази двигунів автомобілів містять висококонцентровані токсичні компоненти, що є основними забруднювачами атмосфери (рис. 1). Час, протягом якого шкідливі речовини у природний спосіб зберігаються в атмосфері, вимірюється від десяти діб до пів року.

Очевидно, що у процесі функціонування автомобільний транспорт виділяє з відпрацьованими газами токсичні речовини, які є джерелом небезпечних хімічних забруднень атмосферного повітря, водоймищ, сільськогосподарських зон, а також шуму та вібрації, що може впливати на стан здоров'я населення. Кожен автомобіль при згорянні 1 кг бензину використовує 15 кг повітря, зокрема 5,5 кг кисню.

Рисунок 1 – Вплив автомобільного транспорту на екологію

Поряд з цим бурхливий розвиток автомобільної галузі призводить до споживання значних об'ємів кисню, а також включає у сферу активного негативного впливу територію з біомасою, яка на ній знаходиться. Це спричинює скорочення продуктивних можливостей природного комплексу в регенерації кисню і в результаті цього в природному середовищі поступово послаблюється життєво важливий для людини і всього живого на Землі біохімічний ланцюг [2].

З'єднання сірки та оксиди азоту, що викидаються в атмосферу з відпрацьованими газами двигунів автомобілів, піддаються хімічним перетворенням, формуючи різні кислоти і солі. Такі речовини повертаються на землю у виді «кислотних» дощів. Зараз уже доведено, що кислотні опади наносять значну шкоду водяним екосистемам, ведуть до знищення фауни, викликають підвищену корозію металів і руйнування будівельних конструкцій. Хімічні зміни в ґрунті й воді слугують потенційними джерелами можливих змін в біосфері.

Отож, реальні кількісні оцінки шкідливих викидів від автомобільного транспорту вражаючі. Утворені сполуки чинять токсичну дію на людину, призводячи до порушення серцево-судинної діяльності, отруєння дихальних шляхів та інших захворювань організму.

Загалом експерти стверджують, що в Україні в результаті використання автомобільного транспорту частка викидів забруднюючих речовин в атмосферу становить 35 % від усіх галузей національного господарства.

Головними причинами підвищеного забруднення атмосферного повітря автомобільним транспортом є:

- незадовільна якість автотранспортного палива;
- низькі техніко-експлуатаційні показники парку автотранспортних засобів.

Протягом останніх 5 років основними видами палива залишається бензин, дизельне паливо. Поряд з тим, використовується стиснений газ, який вважається найприйнятнішим з екологічної точки зору видом палива.

Обидва вищезазначені фактори впливають на забруднення атмосфери як безпосередньо (наприклад, через неефективне спалювання палива), так і побічно (наприклад, через невиправдано високу витрату палива).

Основними проблемами, що пов'язані з якістю автотранспортних палив, є:

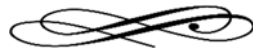
- низьке октанове число в більшій частині реалізованих бензинів;
- малі обсяги виробництва зимових сортів дизельного палива.

Отже, серед гострих екологічних проблем сьогодення, надзвичайно актуальною є проблема транспортних забруднень. Бурхливий розвиток та експлуатація автомобільного транспорту призвели до забруднення атмосфери міст і транспортних комунікацій важкими

металами і токсичними вуглеводнями. Сьогодні автомобільний транспорт є однією із найбільш значущих причин забруднення навколишнього середовища. Значна кількість шкідливих речовин, що виділяються внаслідок функціонування автомобілів, надходять в атмосферу. Забруднення атмосферного повітря та шум, який створюється автомобільним транспортом безпосередньо впливають як на людський організм, так і загалом на навколишнє середовище.

Список використаних джерел

1. Автотранспорт і навколишнє середовище: проблеми і шляхи їхнього вирішення. URL: <https://www.zoda.gov.ua/news/7207/avtotransport-i-navkolishnjесeredovishe-problemi-i-shlyahi-jihного-virishennya.html> (дата звернення: 17.03.2021).
2. Федевич О., Ступницька Н. Аналіз забруднення автомобільним транспортом атмосферного повітря міста Львова. *Сталий розвиток – стан та перспективи*: матеріали міжнародного наукового симпозіуму SDEV'2018, Львів-Славське, Україна, 28 лютого – 03 березня 2018 р. Львів: Панорама, 2018. С. 94–97.
3. Глущенко Я. І., Грома Я. В. Екологічний транспорт: сутність поняття та особливості розвитку в умовах глобалізації. *Східна Європа: Економіка, бізнес та управління*. Вип. 3(20). Київ, 2019. С. 25–29.
4. Екологічно чистий транспорт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE_%D1%87%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%B9_%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82 (дата звернення: 16.03.2021).

Недипіч Анастасія Віталіївна

(*наук. керівник – канд. пед. наук Яворська Т. М.*)

Донецький Національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТИЙ ТРАНСПОРТ – ОДИН З ВАЖЛИВИХ ЕЛЕМЕНТІВ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Бурхливий розвиток цивілізації, науково-технічного прогресу сьогодні, на жаль, не гарантують благополуччя людини і планети в цілому. Потужний антропогенний вплив на довкілля загрожує порушенням рівноваги між природою і суспільством та призводить до того, що біосфера планети перебуває в критичному стані. Одним із найпотужніших джерел забруднення навколишнього середовища є викиди від автотранспорту. Тому сьогодні надзвичайно актуальним є вирішення проблеми транспортних забруднень через розвиток і запровадження екологічно чистого транспорту.

У Національній транспортній стратегії України на період до 2030 р., що схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. № 430-р, зазначено, що «транспорт стає все більш енергозберігаючим та «зеленим», безпечним і дружнім до споживача та навколишнього природного середовища. Багато країн світу планують до 2030 р. замінити більшу частину легкових автомобілів з двигунами внутрішнього згоряння на електромобілі» [1].

У 2019 р. у Верховній Раді України було зареєстровано Проект Закону № 4169, який пропонує ввести зміни до Закону України «Про автомобільний транспорт», та визначає види електричних транспортних засобів, гібридних електромобілів тощо. Одночасно визнається пріоритет щодо розвитку електричних видів автомобільного транспорту.